

ВПЛИВ ПРОЦЕСУ СІВБИ НА ПОКРАШЕННЯ РІВНЯ БІОПОТЕНЦІАЛУ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР

Морозов С.В.

Науковий керівник – к.т.н., доц. Чигрин А.Г.

Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка

(61050, Харків, пр. Московський, 45, каф. «Оптимізація технологічних систем
імені Т.П. Євсюкова», тел.: (057) 732-98-21, E-mail: kafedra_emtp@ukr.net)

Біологічний потенціал сільгоспкультури показує можливість сорту даної культури в певних ґрунтовно-кліматичних умовах забезпечувати певну врожайність при виконанні всіх необхідних технологічних операцій на високому рівні якості. Основні групи складових елементів впливу на реалізацію біопотенціалу сільгоспкультур: погода 0,1; добрива 0,2; техніка і технологія 0,3; насіння 0,4.

Процес сівби складається з трьох груп технологічних операцій: підготовка ґрунту до сівби; власне сівба; післяпосівні операції прикочування з боронуванням. Тому, щоб підвищити врожайність, необхідно також підвищити якість робіт по: основному обробітку ґрунту, сівбі, догляді за посівами та збиранні.

Вибір способу сівби і відповідної передпосівної підготовки ґрунту залежить від культури, якості насіннєвого матеріалу, стану ґрунту та наявності технічних засобів.

Вибір найкращих строків сівби — дуже важлива передумова проведення цих робіт. Як ранні строки, так і пізні, ведуть до зниження врожайності. Сівба проводиться в певні агростроки в залежності від температури, вологості ґрунту та від сільськогосподарської культури, яку висівають. Зараз агростроки сівби визначаються годинами, враховуючи швидкозмінний стан ґрунту в весняний період. Виходячи з цього майже всі господарства забезпечуються широкозахватними посівними машинами та потужними тракторами, які, незважаючи на їх високу вартість, дозволяють провести сівбу за кілька годин. А це, в свою чергу, дає змогу значно підвищити реалізацію біопотенціалу рослини та отримати високий врожай, який забезпечує швидку окупність машин високої продуктивності і вартості.

Нерівномірність розподілу насіння в рядках посіву прийнято оцінювати розподілом відстаней між насінням, а також розподілом ділянок посіву рівної довжини (наприклад, п'ятисантиметровий) з кількістю насіння на них і числовими характеристиками цих відстаней. При точному однонасінневому посіві крок між насінниками постійний. У цьому випадку числові характеристики розподілу насіння наступні: математичне сподівання $m=1$, дисперсія $D=0$, середнє квадратичне відхилення $\sigma=0$, коефіцієнт варіації $v=0$.